

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IESIRE Nr. 20810 / 29. NOV. 2019

Domnului prof. univ. dr. Valer Dorneanu,

Președintele Curții Constituționale,

În conformitate cu dispozițiile art. 15 alin. (1) lit. g) și art. 22 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă transmitem, alăturat, punctul de vedere referitor la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal - bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, care formează obiectul dosarului nr. [REDACTED] D/2019 al Curții Constituționale.

Vă asigur, domnule președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Renate WEBER

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Ref. Dosar Curtea Constituțională nr. [REDACTED] D/2019

PUNCT DE VEDERE

*privind excepția de neconstituționalitate invocată de reclamantul [REDACTED]
[REDACTED] în dosarul [REDACTED]
aflat pe rolul Tribunalului Buzău – Secția I civilă*

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal - bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene.

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă art. 1 alin. (3) și alin. (5) din Constituție.

Prin Încheierea din 28 octombrie 2019, Tribunalul Buzău își exprimă opinia în sensul caracterului neîntemeiat al excepției invocate.

Referitor la critica de neconstituționalitate a art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 114/2018, față de art. 1 alin. (3) și alin. (5) din Constituție, constatăm că aceasta poate fi reținută.

În anul 2016 au fost în vigoare prevederile art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, care dispuneau în mod clar și neechivoc că în anul 2016, dispozițiile legale privind *acordarea ajutoarelor sau, după caz, indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă nu se aplică.*

Aceleași dispoziții au fost preluate și de acte normative ulterioare care au reglementat asupra salarizării personalului plătit din fonduri publice la nivelul anilor 2016 și 2017, respectiv : **Ordonanța de urgență nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-** - art. 10 alin. (1), pentru perioada 1 ianuarie - 28 februarie 2017 și **Ordonanța de urgență. nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative** - art. 1 alin. (3) pentru perioada 1 martie - 31 decembrie 2017.

Prin dispozițiile pe care le-au reglementat, aceste acte normative au suspendat succesiv aplicarea prevederilor art. 20 alin. (1) și (2) din Anexa nr. VII la Legea nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, concluzie care se desprinde și din dispozitivul și considerentele Deciziei nr. 16/2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, decizie referitoare la interpretarea și determinarea efectelor dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că voința legiuitorului nu a fost aceea de eliminare a beneficiilor acordate unor categorii socioprofesionale, respectiv de încetare a existenței dreptului la acordarea de ajutoare/indemnizații, ci doar de suspendare a exercițiului acestui drept.

Rațiunea acestei interpretări este impusă și de succesiunea în timp a actelor normative prin care legiuitorul a dispus, cu caracter temporar, măsura neaplicării dispozițiilor legale privind ajutoarele/indemnizațiile acordate cu ocazia ieșirii la pensie.

Astfel, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut printre altele următoarele: ” Din interpretarea normelor legale enunțate rezultă că voința legiuitorului nu a fost aceea de eliminare a beneficiilor acordate unor categorii socioprofesionale, respectiv de încetare a existenței dreptului la acordarea de ajutoare/indemnizații, **ci doar de suspendare a exercițiului acestui drept**”.

Însă, începând cu data de 1 iulie 2017, a intrat în vigoare Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, act normativ care nu mai conține nicio dispoziție cu privire la plata ajutoarelor sub forma salariilor compensatorii acordate cu ocazia pensionării, așa cum erau acestea prevăzute de Legea nr. 284/2010. Actul normativ a intrat în vigoare la data de 1 iulie 2017, potrivit art. 43 din Legea nr. 153/2017.

Potrivit art. 44 alin. (1) pct. 9, 11, 20 din același act normativ, la data intrării în vigoare a legii privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice au fost abrogate Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice; cap. I, cuprinzând art. (1 -13), și art. 32, art. 32¹ și art. 33 din **Ordonanța de urgență** nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015 , cu modificările și completările ulterioare; cap.I , cuprinzând art. 1 - 12¹, art. 13 și art. 16 din **Ordonanța de urgență** nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.

Art. 44 alin.(1) pct. 36 din Legea nr. 153/2017 mai dispune și în sensul că, la data intrării în vigoare a acestui act normativ se abrogă și orice alte dispoziții contrare acestei legi.

Este adevărat că **Ordonanța de urgență nr. 99/2016** și **Ordonanța de urgență nr nr. 9/2017**, care au suspendat aplicarea prevederilor art. 20 alin.(1) din Anexa nr. VII la Legea nr. 284/2010 până la data de 31 decembrie 2017, nu au primit o reglementare expresă de abrogare prin art. 44 din Legea nr. 153/2017, însă problema care se pune în speță este aceea dacă mai poate supraviețui norma de suspendare, ulterior abrogării normei care este suspendată.

Pentru a clarifica această problemă trebuie avute în vedere prevederile din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Astfel, după intrarea în vigoare a unui act normativ, pe durata existenței acestuia pot interveni diferite evenimente legislative, cum sunt: modificarea,

completarea, abrogarea, republicarea, suspendarea sau altele asemenea, așa cum dispune art. 58 alin.(1) din Legea nr. 24/2000.

Din această prevedere legală rezultă că acest eveniment legislativ care este suspendarea poate interveni numai pe durata existenței unui act normativ ori a unei dispoziții a acestuia, neputând să avem suspendare fără dispoziție legală în vigoare și nici suspendare care să dăinuiască ulterior abrogării normei pe care o suspendă. În acord cu această concluzie sunt și dispozițiile art. 66 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, conform cărora : “ La expirarea duratei de suspendare actul normativ sau dispoziția afectată de suspendare reintră de drept în vigoare ”, așadar suspendarea are efect cu privire la un act normativ în vigoare, iar nu abrogat.

Efectul produs de actele normative succesive enunțate în paragrafele anterioare, de suspendare a punerii în aplicare a dispoziției legale referitoare la dreptul la plata ajutoarelor sub forma salariilor compensatorii acordate cu ocazia pensionării, trebuie așadar limitat numai la perioada cât a fost în vigoare actul normativ care a prevăzut dreptul respectiv.

A considera altfel ar însemna să se prelungească valabilitatea dispoziției de suspendare a aplicării unui text de lege și după abrogarea lui.

În acest sens, este și interpretarea și aplicarea corectă a întregului context legislativ care a reglementat asupra dreptului supus controlului judecătoresc în această cauză rezultă și din Decizia nr. 23/2005 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pronunțată într-un recurs în interesul legii, invocată prin memoriul de apel. Este real faptul că decizia vizează interpretarea unitară a altor prevederi legale, dar în cuprinsul ei a fost de asemenea analizată posibilitatea ca o normă care suspenda aplicarea unei dispoziții legale să mai rămână în vigoare și după abrogarea normei legale pe care o suspenda, stabilind instanța supremă că acest lucru este inadmisibil.

Or, având în vedere aceste aspecte, considerăm că însuși dreptul a fost înlăturat dacă legea care îl prevede a fost abrogată, iar nu doar suspendarea acordării acestuia prevăzută prin Ordonanța nr. 114/2019

Pentru ca un drept prevăzut să nu devină doar o obligație lipsită de conținut, ceea ce ar constitui o îngrădire nelegitimă a exercitării lui, un atare drept nu poate fi considerat că nu a existat nici în perioada în care actul normativ care l-a reglementat a fost în vigoare, în condițiile în care exercițiul lui a fost suspendat, iar nu înlăturat. Altfel, s-ar ajunge la situația ca un drept patrimonial, a cărui existență este recunoscută, să devină practic lipsit de orice valoare.

De aceea, respectarea principiului încrederii în statul de drept, care implică asigurarea aplicării legilor adoptate în spiritul și litera lor, face necesar ca titularii drepturilor recunoscute să se poată bucura efectiv de acestea pentru perioada în care au fost prevăzute de lege.

Pentru aceste motive, criticile aduse asupra neconstituționalității dispozițiilor legale criticate, față de art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, sunt întemeiate.

Având în vedere cele de mai sus, prevederile art. 41 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 114/2018 sunt **neconstituționale**.

Avocatul Poporului,

Renate WEBER